

USNESENÍ

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Lucie Trejbalové a soudců Mgr. Karolíny Tylové, LL.M., a Mgr. Zdeňka Macháčka ve věci

navrhovatele: **Přípravný výbor pro konání místního referenda**
zastoupen zmocněncem Mgr. J. K.,
bytem A. V. 629, L.,

proti

odpůrci: **Statutární město Liberec**
sídlem nám. Dr. E. Beneše 1/1, Liberec,

o návrhu na vyhlášení místního referenda,

takto:

I. Vyhláší se místní referendum ve Statutárním městě Liberec o těchto otázkách:

1. Souhlasíte s tím, aby město upravilo tarif hromadné dopravy tak, aby děti do 15 let a senioři nad 65 let měli MHD nejpozději od 1. 1.2019 zdarma?
2. Souhlasíte s tím, aby město Liberec učinilo veškeré možné kroky k regulaci hazardu tak, aby v Liberci bylo do konce roku 2019 maximálně 7 míst s tzv. živou hrou?
3. Souhlasíte s tím, aby město do konce roku 2018 koupilo liberecký zámek a přilehlý zámecký park za cenu max. 96,5 mil. Kč?
4. Souhlasíte s tím, aby město obnovilo bývalý lesní amfiteátr v Lidových sadech?
5. Souhlasíte s tím, aby město vykoupilo od Povodí Labe hráz u Veseckého rybníku, tzv. Tajchu, a připravilo projekt citlivé revitalizace jeho okolí?

II. Stanoví se termín konání místního referenda, a to souběžně s termínem voleb do zastupitelstev obcí ve dnech 5. až 6. října 2018.

III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Obsah návrhu

1. Přípravný výbor pro konání místního referenda ve Statutárním městě Liberec (dále jen „navrhovatel“ nebo též „přípravný výbor“) se návrhem doručeným soudu dne 7. 9. 2018 domáhá podle § 91a odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „s. ř. s.“), vyhlášení místního referenda ve Statutárním městě Liberec.
2. Navrhovatel uvedl, že návrhem na konání místního referenda ze dne 27. 7. 2018 se dožadoval zodpovězení pěti otázek v místním referendu. Dne 17. 8. 2018 byla navrhovateli ze strany odpůrce doručena výzva k odstranění vad jím podaného návrhu v sedmidenní lhůtě. Výzvou byly navrhovateli vytknuty tři okruhy vad návrhu. U páté navrhované otázky týkající se výkupu hráze u Veseckého rybníka nebyl navrhovatelem uveden odhad nákladů spojených s realizací rozhodnutí přijatého v referendu a způsob jejich úhrady z rozpočtu města, dále jméno jednoho ze členů přípravného výboru, R. H., bylo uvedeno nesprávně, a nakonec byl jako nedostatečný vyhodnocen počet předložených platných podpisů podporujících konání místního referenda.
3. Navrhovatel k těmto výtkám konstatoval, že chybějící odhad nákladů doplnil podáním doručeným odpůrci dne 24. 8. 2018, jímž vyčíslil předpokládané náklady na výkup hráze částkou 2,25 až 2,5 mil. Kč a náklady na vyhotovení projektu revitalizace okolí rybníka částkou 150 až 400 tisíc Kč s tím, že doplnil, z jakých položek rozpočtu města by dle něj měly být tyto výdaje hrazeny. K nesprávně uvedenému jménu člena přípravného výboru navrhovatel namítl, že výzva nebyla dostatečně konkrétní, když nebylo přesně uvedeno, v čem nesprávnost spočívá. Navrhovatel nicméně pochopil, jakou vadu měl odpůrce na mysli, proto zmocněnec navrhovatele dne 20. 8. 2018 učinil u odpůrce ústní podání, jímž k označení zmíněného člena přípravného výboru doplnil druhé jméno T.
4. K vytknutému nedostatku platných podpisů navrhovatel namítal, že výzva byla obecná, když obsahovala pouze paušální výčet nedostatků obsažených v podpisových arších, jako např. „chybné adresy pobytu“ apod. Z judikatury správních soudů přitom plyne, že důkladnosti kontroly návrhu musí odpovídat obsah výzvy k odstranění vad návrhu. Z výzvy musí být určité a jasně seznatelné vady jednotlivých podpisů. Odpůrce je povinen zákonný důvod pro vyškrtnutí podpisu u každého vyškrtnutého podpisu srozumitelným způsobem specifikovat, aby se iniciátor referenda byl schopen rozhodnout o svém následném postupu.

K tomu navrhovatel odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2014, č. j. Ars 4/2014 - 99.

5. Navrhovatel dále upozornil na to, že mu byla k odstranění vad stanovena nejkratší možná lhůta sedmi dnů. Současně mu v rozporu s § 12 odst. 2 zákona č. 22/2004 Sb., o místním referendu a změně některých zákonů (dále jen „zákon o místním referendu“), nebyly vráceny podpisové archy. Z uvedených důvodů považuje navrhovatel výzvu k odstranění vad návrhu za nekvalifikovanou, když na jejím základě nemohl odstranit vytknuté vady týkající se podpisů.
6. Vzhledem k tomu, že vady vytknuté pod bodem 1 a 2 byly odstraněny a v bodu 3 nebyla výzva kvalifikovaná, je dle § 12 odst. 3 zákona o místním referendu třeba považovat návrh ke dni 27. 8. 2017 za bezvadný. Nejbližší zasedání zastupitelstva odpůrce se konalo dne 6. 9. 2018, návrh však na něm nebyl projednán. Zastupitelé byli pouze informováni o tom, že návrh včetně jeho doplnění je posuzován magistrátem v zákonné lhůtě 15 dnů a poté bude přípravný výbor informován o výsledku přezkoumání. Navrhovatel je přesvědčen, že postup odpůrce je obstrukční a nezákonný, neboť odpůrce již nemá pravomoc jakkoliv zpětně přezkoumávat původní návrh, tuto pravomoc měl ve lhůtě od 27. 7. 2018 do 27. 8. 2018. Vzhledem k tomu, že navrhovatel v této lhůtě kvalifikovaně vytknuté nedostatky návrhu odstranil a žádné další nedostatky mu nebyly do 28. 8. 2018 vytknuty, je návrh ode dne 27. 8. 2018 bezvadný. Měl být proto projednán zastupitelstvem odpůrce na zasedání dne 6. 9. 2018. Protože k projednání návrhu zastupitelstvem nedošlo, jsou splněny podmínky pro podání návrhu dle § 57 odst. 1 písm. b) zákona o místním referendu.
7. Odpůrce dle navrhovatele svými obstrukčními kroky postupuje v rozporu s účelem místního referenda, tak jak jej mj. vymezila rozhodovací praxe soudů. Navrhovatel odkazoval na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 10. 2014, č. j. Ars 3/2014 - 41 či ze dne 31. 10. 2012, č. j. Ars 2/2013 - 43.
8. V doplnění návrhu na vyhlášení místního referenda navrhovatel poukázal na „Vyrozumění o výsledku přezkoumání Doplnění návrhu na konání místního referenda“ ze dne 7. 9. 2018, které obdržel dne 11. 9. 2018. Odpůrce ve vyrozumění potvrdil, že navrhovatel řádně a v termínu dle výzvy odpůrce ze dne 10. 8. 2018 odstranil nedostatek vytknutý pod bodem 1 a 2 výzvy. K nedostatku vytknutému pod bodem 3 odpůrce uvedl, že tento nedostatek odstraněn nebyl a návrh je nadále podpořen pouze 5 469 platnými podpisy oprávněných osob, ačkoliv je nutné předložit 7 977 platných podpisů. Dle navrhovatele svědčí i tato poslední písemnost odpůrce o tom, že odpůrce nerespektuje stávající judikaturu správních soudů, na kterou byl navrhovatelem upozorněn, a jedná čistě účelově.

II. Vyjádření odpůrce

9. Dne 13. 9. 2018 se k návrhu písemně vyjádřil odpůrce. K vyjádření připojil námitku podjatosti soudců Mgr. Lucie Trejbalové, Mgr. Karolíny Tylové, LL.M., Mgr. Hany Ptáčkové a Mgr. Zdeňka Macháčka. Konstatoval, že dne 10. 9. 2018 mu byla doručena výzva k písemnému vyjádření k obsahu návrhu, v níž byl seznámen s tím, že věc byla podle rozvrhu práce Krajského soudu v Ústí nad Labem přidělena k projednání a rozhodnutí senátu 64 A. Soudci, jejichž podjatost odpůrce namítá, mají trvalý pobyt v Liberci, jsou tedy oprávněnými osobami ve smyslu zákona o místním referendu. Oprávněná osoba má právo hlasovat v místním referendu a může tak mít zájem na konání místního referenda i na jeho výsledku. Vzhledem k tomu, že všichni soudci v Liberci pracují, má odpůrce za to, že by mohli v případě závazného rozhodnutí přijatého v místním referendu o některé z otázek čerpat z toho prospěch, ať už přímo nebo prostřednictvím osob blízkých. Na podpisové listině na archu č. 465 je navíc podepsán Zdeněk Macháček s uvedením adresy trvalého pobytu v Liberci. V případě soudce Mgr. Zdeňka Macháčka se tak může jednat o osobu aktivně podporující konání místního referenda, o kterém má rozhodovat.
10. Odpůrce dále upozornil na fakt, že pokud by se místní referendum mělo konat ve dnech 5. až 6. října 2018, nelze splnit lhůty stanovené v § 21 odst. 2 a v 27 odst. 5 zákona o místním referendu. Tyto úkony (stanovení minimálního počtu okrskové a místní komise, stanovení místního počtu členů městské komise, informování přípravného výboru o počtu členů komisí a zveřejnění výše odměny pro členy komisí) by bývaly měly být učiněny do 10. 9. 2018. Dle odpůrce je uspořádání místního referenda ve lhůtě 2 až 3 týdnů ve stotisícovém statutárním městě, za situace, kdy značná část úředníků magistrátu je již nyní plně vytížena organizováním komunálních voleb, značně obtížné, ne-li nemožné. Z ekonomických a organizačních důvodů odpůrce navrhoval konání místního referenda v jiném termínu, nejlépe po uplynutí termínu pro soudní přezkum výsledků voleb do zastupitelstev obcí a s tím souvisejícím ukončením činnosti komisí.
11. Odpůrce nesouhlasil s argumentem o snížených nákladech při souběhu konání místního referenda a některých z voleb. Upozornil mimo jiné na nutnosti zajistit dvojí volební místnosti a jejich vybavení. Vybavení pro komise místního referenda bude dle odpůrce nutné dokoupit a postupovat přitom v souladu se zákonem o zadávání veřejných zakázek, což je časově náročné. V objektech vlastněných soukromými osobami, ve kterých odpůrce zajistil místnosti pro konání voleb, se navíc obvykle již nenachází další vhodná místnost, kterou by mohla využívat komise pro místní referendum. Dále platí, že výši odměny členů komise stanoví zastupitelstvo města. Jeho nejbližší zasedání je dle harmonogramu naplánováno na 27. 9. 2018. Teprve poté může úřad sdělit zájemcům o práci v komisích výši jejich nároku a motivovat je k účasti v komisích.
12. Závěrem odpůrce konstatoval, že otázky připravené přípravným výborem jsou spíše anketou. Hlasování lidí nemůže vést k rozhodnutí, na to jsou otázky dle odpůrce málo určité a srozumitelné. Odpůrce se musí chovat hospodárně, a pokud již pořádá finančně

náročné referendum, mělo by být výsledkem rozhodnutí občanů místo orgánů města, ne vytváření návodu na rozhodnutí těchto orgánů. Zjištění názoru občanů lze realizovat jinou, méně nákladnou formou.

III. Posouzení věci soudem

13. Krajský soud považuje nejprve za nutné vyjádřit se k námitce podjatosti soudců senátu 64 A
Mgr. Lucie Trejbalové, Mgr. Karolíny Tylové, LL.M., Mgr. Hany Ptáčkové a Mgr. Zdeňka Macháčka vznesené odpůrcem.
14. Dle § 8 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále také jen „s. ř. s.“) *„Účastník nebo osoba zúčastněná na řízení může namítnout podjatost soudce, soudní osoby, tlumočníka nebo znalce. Námitku musí uplatnit do jednoho týdne ode dne, kdy se o podjatosti dozvěděl; zjistí-li důvod podjatosti při jednání, musí ji uplatnit při tomto jednání. K později uplatněným námitkám se nepřihlíží. Námitka musí být zdůvodněna a musí být uvedeny konkrétní skutečnosti, z nichž je dovozována. O vyloučení soudce rozhodne usnesením po jeho vyjádření Nejvyšší správní soud, a je-li namítána podjatost soudní osoby, tlumočníka nebo znalce, senát po jejich vyjádření.“*
15. Stejný senát krajského soudu rozhodoval již o návrhu navrhovatele na určení, že návrh na konání místního referenda nemá nedostatky pod sp. zn. 64 A 9/2018. V tomto řízení byl odpůrce poučen o tom, že ve věci bude rozhodovat senát 64 A, i o jeho složení. V souladu s § 8 odst. 5 s. ř. s. byl odpůrce upozorněn na to, že námitku podjatosti je třeba uplatnit do 1 týdne ode dne, kdy se o podjatosti dozvěděl. Toto poučení bylo doručeno do datové schránky odpůrce dne 30. 8. 2018. Tohoto dne se odpůrce tedy dozvěděl, jaký senát krajského soudu bude ve věci místního referenda rozhodovat, i kteří soudci jsou jeho členy. Odpůrce ve stanovené lhůtě námitku podjatosti nevznnesl. Námitku uplatnil až v navazujícím řízení o návrhu na vyhlášení místního referenda poté, co bylo krajským soudem pravomocně rozhodnuto, že návrh na konání místního nemá nedostatky. V tomto postupu spatřuje krajský soud ze strany odpůrce zneužití práva podat námitku podjatosti, neboť odpůrci musí být zřejmé, že v případě předložení námitky podjatosti k rozhodnutí Nejvyššímu správnímu soudu by se i případně důvodný návrh navrhovatele stal nedůvodným již jen vzhledem k možnému uplynutí dalších lhůt k nezbytným úkonům v rámci přípravy referenda. Nadto stejný senát v obdobném složení rozhodoval ve věcech místního referenda již v minulosti, jeho členy vždy byli soudci, kteří žijí a pracují v Liberci, a odpůrci tato skutečnost nikdy v minulosti neবাদila. Pro úplnost soud uvádí, že nikdo ze soudců konání místního referenda, o němž je rozhodováno, v minulosti nijak nepodpořil. Námitky podjatosti dle přesvědčení krajského soudu nesmí být zneužíváno k prodlužování řízení v případech, kdy je to pro účastníky výhodné. Vzhledem k výše uvedenému krajský soud nepředložil námitku podjatosti Nejvyššímu správnímu soudu. Možnost vznést důvody pro vyloučení zákonného soudce zůstane odpůrci zachována v případné kasační stížnosti proti rozhodnutí krajského soudu.

16. Krajský soud proto přistoupil k posouzení návrhu na vyhlášení místního referenda. Podle § 91a odst. 1 písm. b) s. ř. s. se lze u soudu za podmínek stanovených zvláštním zákonem domáhat vyhlášení místního referenda. Tímto zvláštním zákonem je zákon o místním referendu. Krajský soud na úvod konstatuje, že návrh byl podán včas ve lhůtě 20 dnů od jednání zastupitelstva obce (dne 6. 9. 2018) podle § 57 odst. 2 písm. b) zákona o místním referendu a osobou oprávněnou (přípravným výborem) podle § 57 odst. 1 zákona o místním referendu, ve spojení s § 91a odst. 2 s. ř. s.
17. Usnesením ze dne 11. 9. 2018, č. j. 64 A 9/2018 - 26, které nabylo právní moci dne 12. 9. 2018, bylo krajským soudem určeno, že návrh na konání místního referenda ve Statutárním městě Liberec ze dne 27. 7. 2018 nemá nedostatky. V podrobnostech soud odkazuje na obsah citovaného usnesení. V odůvodnění tohoto usnesení krajský soud konstatoval, že návrh byl bez vad již k 28. 8. 2018. O návrhu tak mělo být zastupitelstvem odpůrce hlasováno na jeho nejbližším zasedání dne 6. 9. 2018. Tak tomu ovšem nebylo a zastupitelstvo odpůrce návrh na konání místního referenda vůbec neprojednálo. V daném případě tedy došlo k situaci, předvídané v § 57 odst. 1 písm. b) zákona o místním referendu, neboť zastupitelstvo statutárního města nerozhodlo o návrhu přípravného výboru podle § 13 odst. 1 písm. a) zákona o místním referendu na svém nejbližším zasedání dne 6. 9. 2018, a ani objektivně rozhodnout nemohlo, neboť mu návrh nebyl předložen. Tím však byla aktivována procesní ochrana přípravného výboru, kterému je umožněno se v takovém případě domáhat toho, aby rozhodnutí soudu nahradilo absentující rozhodnutí zastupitelstva města (viz § 57 odst. 3 zákona o místním referendu). Nejvyšší správní soud se k této otázce vyjádřil v rozhodnutí ze dne 22. 10. 2014, č. j. Ars 4/2014 - 107, publikovaném ve Sb. NSS pod č. 3148/2015, v němž uvedl: *„Pokud soud dospěje k závěru, že návrh na konání místního referenda byl v době, kdy se konalo nebo mělo konat jednání zastupitelstva, na němž mohl být takový návrh projednán, resp. na němž mohlo být místní referendum vyhlášeno, bezvadný, lze podmínku § 57 odst. 1 písm. b) zákona č. 22/2004 Sb., o místním referendu, považovat za splněnou navzdory tomu, že orgány obce byly v době konání zastupitelstva subjektivně přesvědčeny o tom, že návrh bezvadný nebyl, a nebylo jej proto možno zastupitelstvu předložit a projednat.“*
18. Krajský soud dále uvádí, že o návrhu je povinen rozhodnout do 30 dnů; jednání není třeba nařizovat (§ 91a odst. 3 s. ř. s.). Rozhodnutí soudu o návrhu na vyhlášení místního referenda nahrazuje rozhodnutí zastupitelstva obce. Soud je tedy zákonem o místním referendu zmocněn k tomu, aby namísto zastupitelstva obce posoudil, zda jsou dány zákonné podmínky pro vyhlášení místního referenda o navržených otázkách.
19. Účelem soudního ochrany návrhu přípravného výboru je tedy v daném případě dosáhnout vyhlášení místního referenda o otázce formulované v návrhu, pokud možno v navrženém termínu, nebrání-li tomu závažné důvody. Krajský soud se tedy byl povinen v posuzovaném případě předně zabývat naplněním podmínky stanovené v § 6 zákona o místním referendu, podle kterého lze místní referendum konat pouze o otázkách patřících do samostatné působnosti obce; a rovněž

zkoumat přípustnost konání místního referenda z pohledu § 7 téhož zákona. Podle § 7 zákona o místním referendu nelze místní referendum konat o místních poplatcích a o rozpočtu obce nebo statutárního města [písm. a)], o zřízení nebo zrušení orgánů obce nebo statutárního města a o jejich vnitřním uspořádání [písm. b)], o volbě a odvolání starosty nebo primátora územně nečleněného statutárního města (dále jen „starosta obce“), primátora statutárního města a primátora hlavního města Prahy (dále jen „primátor“), místostarosty nebo náměstka primátora, členů rady obce, města, městského obvodu nebo městské části (dále jen „rada obce“), členů rady statutárního města a hlavního města Prahy (dále jen „rada statutárního města“) a dalších členů zastupitelstva obce, zastupitelstva statutárního města, jakož i volených nebo jmenovaných členů dalších orgánů obce a statutárního města [písm. c)], jestliže by otázka položená v místním referendu byla v rozporu s právními předpisy nebo jestliže by rozhodnutí v místním referendu mohlo být v rozporu s právními předpisy [písm. d)], v případech, kdy se o položené otázce rozhoduje ve zvláštním řízení [písm. e)], o uzavření veřejnoprávních smluv k výkonu přenesené působnosti [písm. f)] nebo o schválení, změně nebo zrušení obecně závazné vyhlášky obce [písm. g)], jestliže od platného rozhodnutí v místním referendu do podání návrhu na konání místního referenda v téže věci neuplynulo 24 měsíců [písm. h)].

20. Nejvyšší správní soud pak ve vztahu k § 6 a § 7 zákona o místním referendu v rozhodnutí ze dne 29. 8. 2012, č. j. Ars 1/2012 - 26, publikovaném pod č. 2718/2012 Sb. NSS, vyslovil, že *„z citovaných ustanovení plyne přípustnost konání místního referenda ve všech věcech spadajících do samostatné působnosti obce s výjimkou taxativně uvedených případů. Samostatnou působnost obce blíže vymezuje ustanovení § 35 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a to tak, že (...) do samostatné působnosti obce patří záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce nebo o působnost, která je zvláštním zákonem svěřena správním úřadům jako výkon státní správy, a dále záležitosti, které do samostatné působnosti obce svěřuje zákon“.*
21. V návaznosti na shora citovaná ustanovení § 6 a § 7 zákona o místním referendu krajský soud uvádí, že položené otázky se nevymykají oblasti samostatné působnosti obce. Možnost občanů vyjádřit se prostřednictvím institutu místního referenda k dalšímu vývoji a rozvoji obce, v níž tito obyvatelé žijí, představuje zákonem předvídaný způsob realizace jejich ústavního politického práva podílet se na správě věcí veřejných (resp. na výkonu územní samosprávy), a nelze v něm spatřovat omezování zastupitelské demokracie. Ačkoli je ústavní systém České republiky primárně založen na principu zastupitelské demokracie, právní řád České republiky zná a upravuje také místní referendum jako formu demokracie přímé, a to jako výjimečný, doplňkový a *ad hoc* používaný instrument, což se legislativně projevuje právě tím, že pro jeho použití je nutno splnit celou řadu podmínek.
22. K vlastnímu znění otázek, které mají být v tomto případě v referendu položeny, krajský soud konstatuje, že jsou navrženy jednoznačně, je na ně možné odpovědět

slovem „ano“ nebo „ne“; otázky nejsou formulovány zavádějícím způsobem, který by umožňoval dvojí výklad, ani nejsou dezinformační. Jen pro úplnost soud uvádí, že ve správním spise, který si soud vyžádal ke sp. zn. 64 A 9/2018, je založeno vyjádření Ministerstva vnitra ze dne 3. 8. 2018 vypracované na žádost odpůrce, v němž Ministerstvo vnitra posuzovalo mimo jiné i navržené referendové otázky a u všech dospělo k závěru, že konání místního referenda o navržené otázce je přípustné.

23. Pokud se jedná o termín konání místního referenda, ustanovení § 15 zákona o místním referendu upravuje, že místní referendum se koná nejpozději do 90 dnů po dni jeho vyhlášení, není-li v návrhu přípravného výboru uvedena doba pozdější. Dnem vyhlášení místního referenda je první den vyvěšení usnesení zastupitelstva obce nebo zastupitelstva statutárního města na úřední desce příslušného obecního úřadu nebo na úřední desce magistrátu statutárního města. Koná-li se místní referendum z rozhodnutí zastupitelstva obce nebo zastupitelstva statutárního města, nesmí být den konání místního referenda stanoven tak, aby připadl do následujícího funkčního období zastupitelstva obce nebo zastupitelstva statutárního města. Judikatura správních soudů (srovnej např. rozhodnutí Krajského soudu v Praze ze dne 30. 7. 2010, č. j. 44 A 62/2010 - 19, či rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 3. 2015, č. j. Ars 11/2014 - 42,) přitom opakovaně dovodila, že *„přípravný výbor má právo na to, aby zastupitelstvo obce vyhlásilo místní referendum v termínu podle jeho návrhu, a tomuto právu je poskytována soudní ochrana...“*.
24. V daném případě přitom krajský soud neshledal žádné faktické ani právní důvody, pro které by bylo racionální odchýlit se od návrhu přípravného výboru konat místní referendum v termínu voleb do zastupitelstev obcí, tj. ve dnech 5. a 6. října 2018. Krajský soud v této souvislosti uvádí, že konání místního referenda společně s volbami posiluje a umožňuje faktickou realizaci politického práva ve smyslu čl. 21 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Jak již bylo uvedeno, místní referendum, jeho iniciace i následné hlasování představují významný způsob občanské participace, jakož i prostředek ke zvýšení legitimacy lokální politiky a kontroly místní politické reprezentace (k tomu shodně srovnej též rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2012, č. j. Ars 2/2012 - 43, publikované pod č. 2799/2013 Sb. NSS). S uvedeným pak nepochybně koresponduje také požadavek na upřednostnění takového termínu, který zvýší pravděpodobnost, že výsledky referenda budou (co do účasti na hlasování) platné, což se přirozeně nabízí, koná-li se místní referendum souběžně s volbami. Zákon o místním referendu nadto výslovně možnost konání místního referenda souběžně s volbami předvídá a pro ten případ v § 5 odst. 1 stanoví, že se hlasování v místním referendu v takovém případě koná ve stejnou dobu, která je stanovena pro konání voleb.
25. K námitce ohledně nedodržení některých lhůt stanovených zákonem o místním referendu se pak zcela jasně vyjádřil Nejvyšší správní soud v již citovaném rozhodnutí ze dne 22. 10. 2014, č. j. Ars 4/2014 - 107, v němž uvedl: *„Nejvyšší*

správní soud již v usnesení o nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti (ze dne 25. září 2014, č. j. Ars 4/2014 - 68) připustil, že k nedodržení některých lhůt skutečně dojde. Konkrétně se jednalo o lhůtu ke stanovení minimálního počtu členů místní a okrskové komise (§ 21 odst. 2 zákona o místním referendu) a lhůtu ke zveřejnění výše odměny pro členy komise (§ 27 odst. 5 téhož zákona). V obou případech měly být tyto úkony učiněny nejpozději 25 dnů před konáním místního referenda. Napadené usnesení, kterým krajský soud vyhlásil místní referendum na 10. a 11. října 2014, nabylo právní moci dne 15. září 2014. Lhůta 25 dnů tak objektivně nemohla být dodržena ani při okamžitém jednání příslušných orgánů. Hodnocení dopadů nedodržení těchto lhůt se nijak netýká přezkumu usnesení krajského soudu, které určilo, že návrh na konání místního referenda nemá nedostatky, a vyhlásilo referendum na 10. a 11. října 2014. Předmětem nyní vedeného řízení je soudní ochrana návrhu přípravného výboru ve fázi před samotným konáním místního referenda [§ 57 zákona o místním referendu, § 91a odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.].“ Nad rámec nutného odůvodnění pak Nejvyšší správní soud poznamenal, že „lhůty zakotvené v § 21 odst. 2 a v § 27 odst. 5 zákona o místním referendu považuje za lhůty pořádkové, které pouze napomáhají řádnému zajištění organizačně-technických aspektů konání místního referenda. Jejich nepatrné zkrácení v důsledku objektivní příčiny tak zásadně není objektivně způsobilé jakkoliv ovlivnit hlasování v místním referendu.“

26. Překážkou pro konání místního referenda pak nemohou být ani ekonomické a organizační problémy odpůrce spojené s jeho přípravou.
27. Krajský soud proto vyhlásil dle návrhu navrhovatele referendum na území Statutárního města Liberec, které se bude konat současně s volbami do městského zastupitelstva ve dne 5. až 6. října 2018.
28. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z ustanovení § 93 odst. 4 s. ř. s., podle něhož na náhradu nákladů řízení mj. ve věcech místního referenda nemá právo žádný z účastníků řízení.
29. Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání v souladu s § 91a odst. 3 s. ř. s. Usnesení bude doručeno účastníkům řízení a současně bude vyvěšeno na úřední desce soudu; usnesení nabývá právní moci dnem vyvěšení dle § 93 odst. 5 s. ř. s.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Liberec 14. září 2018

Mgr. Lucie Trejbalová v. r.
předsedkyně senátu